

Határozatok Tára

C-129/14. PPU. sz. ügy Zoran Spasic

(az Oberlandesgericht Nürnberg [Németország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás — Büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés — Az Európai Unió Alapjogi Chartája — 50. és 52. cikk — A ne bis in idem elve — A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény — 54. cikk — Azon büntetés fogalma, amelyet »már végrehajtottak« vagy amelynek »végrehajtása folyamatban van«”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (nagytanács), 2014. május 27.

1. *Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés — A Bíróság hatásköre — Előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések — Az EU-Szerződés VI. címe alapján elfogadott egyezmény értelmezésére vonatkozó kérdés — Az EU 35. cikket nem említő, hanem csak az EUMSZ 267. cikkre hivatkozó értelmezési kérelem — Elfogadhatóság*

(EU 35. cikk, EUMSZ 267. cikk)

2. *Alapvető jogok — Az Európai Unió Alapjogi Chartája — A Chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlásának korlátozása — A ne bis in idem elve — A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény 54. cikkében előírt, a szankció végrehajtására vonatkozó feltétel — E rendelkezésnek a Charta 50. cikkével való összeegyeztethetőségének vizsgálata — A Charta 52. cikkének (1) bekezdése szerinti korlátozás — E korlátozás nemzeti bíróságok általi in concreto alkalmazásának részletes szabályai*

(EUSZ 6. cikk, (1) bekezdés, harmadik albekezdés és EUSZ 67. cikk, (3) bekezdés; az Európai Unió Alapjogi Chartája, 50. cikk és 52. cikk, (1) és (7) bekezdés; a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény, 54. cikk)

3. *Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés — A schengeni vívmányokat beillesztő jegyzőkönyv — A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény — A ne bis in idem elve — Alkalmazási feltétel — Büntetés, amelyet »már végrehajtott[a]k« vagy amelynek »végrehajtása folyamatban van« — Fogalom — Két főbüntetés kiszabása — A pénzbüntetés megfizetése a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának elrendelése nélkül — Kizártság*

(A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény, 54. cikk)

1. Önmagában az a tény, hogy az EU-Szerződés VI. címének a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt hatályos szövege alapján elfogadott valamely egyezmény értelmezésére vonatkozó előzetes döntéshozatalra utaló határozat nem említi az EU 35. cikket, hanem az EUMSZ 267. cikkre utal, nem vonhatja maga az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlanságát.

(vö. 45. pont)

2. A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény (SVE) 54. cikke, amely a *ne bis in idem* elv alkalmazását ahhoz a feltételhez köti, hogy elítélés esetén a büntetést „már végrehajtották”, vagy „végrehajtása folyamatban van”, összeegyeztethető az Európai Unió Alapjogi Chartájának ezt az elvet rögzítő 50. cikkével.

Az SVE 54. cikkében foglalt további feltétel ugyanis a *ne bis in idem* elve olyan korlátozásának minősül, amely összeegyeztethető a Charta 50. cikkével, mivel ezeket a korlátozásokat a Chartához fűzött – az EUSZ 6. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdésében és a Charta 52. cikkének (7) bekezdésében hivatkozott – magyarázatok 50. cikkel kapcsolatos részei teljes mértékben lefedik.

A Charta 50. cikkében biztosítottnál kiterjedtebb védelmet egy további feltételtől függővé tevő végrehajtási feltétel az említett cikkben meghatározott jogok Charta 52. cikke értelmében vett korlátozásának minősül.

Ugyanis egyrészt a *ne bis in idem* elv korlátozását törvény általi korlátozásnak kell tekinteni, mivel az SVE 54. cikkéből ered.

Másrészt az SVE 54. cikkéhez hasonló rendelkezést úgy kell tekinteni, hogy az tiszteletben tartja a *ne bis in idem* elv lényeges tartalmát. Az e cikkben meghatározott végrehajtási feltétel ugyanis önmagában nem kérdőjelezi meg a *ne bis in idem* elvét, mivel annak elkerülésére szolgál, hogy olyan személy ellen, akinek cselekményét az egyik szerződő államban már jogerősen elbírálták, ugyanazon cselekmény alapján egy másik szerződő államban ne lehessen újabb büntetőeljárást indítani, és ezáltal e személy végül büntetlen maradjon, ha az előbbi állam a kiszabott büntetést nem hajtotta végre.

Harmadrészt az Unió számára az EUMSZ 67. cikk (3) bekezdésében kitűzött, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséggé alakulásra irányuló cél következménye, hogy az Unió a bűncselekmények, a rasszizmus és az idegengyűlölet megelőzésére és leküzdésére irányuló intézkedésekkel, valamint a rendőri, az igazságügyi és az egyéb, hatáskörrel rendelkező hatóságok koordinációjára és együttműködésére irányuló intézkedésekkel, továbbá a büntetőügyekben hozott bírósági határozatok kölcsönös elismerése és – amennyiben szükséges – a büntető jogszabályok közelítése révén a biztonság magas szintjének garantálásán munkálkodik. Az SVE 54. cikkében meghatározott végrehajtási feltétel ebbe az összefüggésbe illeszkedik, mivel a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségen belül annak elkerülését szolgálja, hogy a valamely uniós tagállamban jogerős büntető ítélettel elítélt személyek elkerüljék a büntetést. E feltétel továbbá alkalmas a kitűzött cél elérésére, mert azáltal, hogy a kiszabott büntetés végre nem hajtása esetén valamely szerződő állam hatóságai számára lehetővé teszi, hogy a valamely másik szerződő államban jogerős ítélettel elítélt személyt ugyanazon cselekmény miatt eljárás alá vonja, csökkenti annak veszélyét, hogy az elítélt elkerüli a büntetést azzal, hogy az ítélethozatal államának területét elhagyja. E feltétel szükségességét illetően: uniós szinten kétségtelenül létezik számos, a tagállamok közötti büntetőjogi együttműködés elősegítésére szolgáló, a másodlagos jogon alapuló intézkedés, ám az ilyen kölcsönös jogsegély-intézkedések nem függnék az SVE 54. cikkében meghatározotthoz hasonló végrehajtási feltételtől, ennél fogva nem alkalmasak a kitűzött cél teljes mértékű megvalósítására. Mindazonáltal az SVE 54. cikkében foglalt feltételnek valamely adott ügyben való *in concreto* alkalmazása keretében nem zárható ki, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságok – az EUSZ 4. cikk (3) bekezdése és a másodlagos jog ezen intézkedései alapján – egymással kapcsolatba lépjenek, és konzultációkat kezdenek annak érdekében, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy az első elítélés szerinti tagállam a kiszabott büntetést valóban végre kívánja-e hajtani.

(vö. 55., 57–59., 62–65., 68., 73., 74. pont és a rendelkező rész 1. pontja)

3. A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény (SVE) 54. cikkét úgy kell értelmezni, hogy csupán azon pénzbüntetés megfizetéséből, amelyet egy másik tagállam bíróságának ítéletében olyan személlyel szemben szabtak ki, akivel szemben ugyanazon ítéletben egy még végre nem hajtott szabadságvesztés-büntetést is kiszabtak, nem lehet arra következtetni, hogy e rendelkezés értelmében a büntetést már végrehajtották vagy annak végrehajtása folyamatban van.

Ugyanis egyfelől, jóllehet az SVE 54. cikke – egyes számot használva – úgy rendelkezik, hogy „a büntetést már végrehajtották”, ez a feltétel nyilvánvalóan azt a helyzetet is magában foglalja, ha két főbüntetést szabtak ki. Az ezzel ellentétes értelmezés az ezen 54. cikkben meghatározott *ne bis in idem* elv tartalmának kiüresítéséhez vezetne, és akadályozná e cikk hatékony alkalmazását. Következésképpen ilyen helyzetben, mivel a kiszabott két büntetés egyike az SVE 54. cikke értelmében nem tekinthető „végrehajtottnak”, ezt a feltételt nem lehet teljesültnek tekinteni.

Másfelől, ha főbüntetesként két büntetést szabtak ki, és az elítélt a szabadságvesztés letöltését nem kezdte meg, ezt úgy tekinteni sem lehet, hogy a pénzbüntetés megfizetése miatt a büntetés SVE 54. cikke értelmében vett „végrehajtása folyamatban van”.

(vö. 80–85. pont és a rendelkező rész 2. pontja)